

Rada Europejska

**Bruksela, 21 października 2022 r.
(OR. en)**

EUCO 31/22

**CO EUR 27
CONCL 6**

NOTA

Od:	Sekretariat Generalny Rady
Do:	Delegacje
Dotyczy:	Posiedzenie Rady Europejskiej (20 i 21 października 2022 r.) – Konkluzje

Delegacje otrzymują w załączeniu konkluzje przyjęte przez Radę Europejską na wyżej wspomnianym posiedzeniu.

I. UKRAINA/ROSJA

Eskalująca agresja Rosji

1. Rada Europejska odniosła się do eskalowanej przez Rosję wojny napastniczej przeciwko Ukrainie, która to wojna stwarza ryzyko dla pokoju i bezpieczeństwa w Europie i na świecie. Rada Europejska jest zdecydowana przeciwdziałać dezinformacji mającej na celu niweczenie naszych zbiorowych wysiłków na rzecz obrony suwerenności Ukrainy i międzynarodowego porządku opartego na zasadach. Powtarza, że Rosja ponosi wyłączną odpowiedzialność za obecny kryzys energetyczny i gospodarczy.
2. Rada Europejska z całą mocą potępia niedawne rosyjskie ataki z użyciem rakiet i dronów przeprowadzone bez rozróżnienia, skierowane przeciw ludności cywilnej oraz obiektom cywilnym i infrastrukturze cywilnej w Kijowie i w całej Ukrainie. Potępia też działania Rosji w ukraińskiej elektrowni jądrowej w Zaporozżu i podkreśla poparcie Unii Europejskiej dla starań Międzynarodowej Agencji Energii Atomowej, aby utrzymać bezpieczeństwo jądrowe i fizyczne obiektu oraz zabezpieczenia materiałów jądrowych na jego terenie.
3. Przywołując oświadczenie z dnia 30 września 2022 r. i nawiązując do rezolucji Zgromadzenia Ogólnego ONZ z dnia 12 października 2022 r., Rada Europejska ponownie jednoznacznie potępia i zdecydowanie odrzuca bezprawne zaanektowanie przez Rosję ukraińskich obwodów donieckiego, ługańskiego, zaporoskiego i chersońskiego. Tak jak w przypadku Krymu i Sewastopola Unia Europejska nigdy nie uzna tej bezprawnej aneksji. Jednostronne decyzje Rosji celowo naruszają Kartę Narodów Zjednoczonych i są wyrazem rażącego lekceważenia dla międzynarodowego ładu opartego na zasadach. Rosja nie ma żadnej legitymacji do jakichkolwiek działań na terytorium Ukrainy.
4. Rada Europejska potwierdza swoje pełne poparcie dla niepodległości, suwerenności i terytorialnej integralności Ukrainy. Zgodnie z Kartą Narodów Zjednoczonych i prawem międzynarodowym Ukraina wykonuje swoje niezbywalne prawo do samoobrony przed rosyjską agresją. Ma prawo wyzwolić i ponownie objąć pełną kontrolą wszystkie okupowane terytoria znajdujące się w jej uznanych międzynarodowo granicach.

5. Rada Europejska domaga się, by – zgodnie z żądaniami Zgromadzenia Ogólnego ONZ – Rosja natychmiast, całkowicie i bezwarunkowo wycofała wszystkie swoje siły z całego terytorium Ukrainy w ramach jej uznanych międzynarodowo granic i zaprzestała wszelkich ataków hybrydowych przeciwko Ukrainie.
6. Zbrodnie wojenne przeciwko ludności ukraińskiej, co do których jest coraz więcej dowodów, oraz ciągle niszczenie infrastruktury cywilnej stanowią jaskrawe pogwałcenie prawa międzynarodowego. Unia Europejska powtarza, że jest zdecydowana doprowadzić do rozliczenia Rosji oraz wszystkich sprawców i współsprawców; potwierdza też swoje zdecydowane poparcie dla dochodzeń prowadzonych przez prokuratora Międzynarodowego Trybunału Karnego. Rada Europejska dostrzega starania Ukrainy o zagwarantowanie rozliczalności, m.in. za zbrodnię agresji przeciwko Ukrainie. Zwraca się do wysokiego przedstawiciela i Komisji o zbadanie możliwości zapewnienia pełnej rozliczalności.
7. Unia Europejska jeszcze bardziej zaostrzyła swoje środki ograniczające nałożone na Rosję i jest gotowa nadal to czynić. Rada Europejska podkreśla, jak ważne jest, aby zapewnić ich skuteczne wdrożenie oraz zapobiegać ich obchodzeniu i ułatwianiu ich obchodzenia, i apeluje do wszystkich krajów, by przyłączyły się do unijnych sankcji. Należy wzmocnić wysiłki w tym względzie. Rada Europejska omówiła, jak jeszcze bardziej zwiększać zbiorową presję na Rosję, by ta zakończyła swoją wojnę napastniczą.
8. Rada Europejska podkreśla, jak ważne są wspólne praktyki UE w zakresie wydawania wiz rosyjskim wnioskodawcom, i z zadowoleniem odnotowuje zaktualizowane wytyczne Komisji Europejskiej.
9. Unia Europejska będzie wspierać Ukrainę tak długo, jak będzie trzeba. Będzie nadal dostarczać Ukrainie mocnego wsparcia politycznego, wojskowego i finansowego, w tym na pokrycie potrzeb w zakresie płynności, oraz zintensyfikuje swoją reakcję humanitarną, w szczególności z myślą o gotowości na zimę. Rada przyjęła decyzję o przeprowadzeniu unijnej misji pomocy wojskowej dla Ukrainy, a także niedawną decyzję o dalszym zwiększeniu środków pomocy w ramach Europejskiego Instrumentu na rzecz Pokoju w celu wsparcia ukraińskich sił zbrojnych. Rada Europejska wyraża uznanie dla prowadzonych w terenie prac cywilnej misji doradczej UE w Ukrainie.

10. Rada Europejska apeluje o odpowiednio szybkie zapewnienie pozostałych 3 mld EUR pomocy makrofinansowej dla Ukrainy. Zwraca się do Komisji o przedstawienie bardziej strukturalnego rozwiązania umożliwiającego udzielanie pomocy Ukrainie, a do Rady – o pracę nad nim. Należy wykorzystać cały potencjał układu o stowarzyszeniu oraz pogłębionej i kompleksowej umowy o wolnym handlu z Ukrainą, by ułatwić jej dostęp do jednolitego rynku.
11. Unia Europejska, wraz z międzynarodowymi partnerami i instytucjami finansowymi, jest zdecydowana wspierać pomoc doraźną dla Ukrainy, jej naprawę i odbudowę. Przed Międzynarodową Konferencją Ekspertów, zaplanowaną na dzień 25 października 2022 r. w Berlinie, Rada Europejska omówiła organizację i finansowanie tych działań, łącznie z reformami. Ponadto, przywołując swoje konkluzje z 30–31 maja 2022 r., Rada Europejska zwraca się do Komisji, aby przedstawiła opcje działania zgodne z prawem unijnym i międzynarodowym, pozwalające wykorzystać zamrożone aktywa na wsparcie odbudowy Ukrainy.
12. Ukraina wyraziła gotowość do sprawiedliwego pokoju, który powinien obejmować poszanowanie jej integralności terytorialnej i suwerenności, tak jak są one chronione przez Kartę Narodów Zjednoczonych; zabezpieczenie zdolności Ukrainy do samoobrony w przyszłości; zapewnienie jej odnowy i odbudowy, w tym zbadanie możliwości uczynienia tego za pomocą środków finansowych z Rosji, oraz dążenie do rozliczenia rosyjskich zbrodni popełnionych podczas wojny.
13. Rada Europejska wzywa władze Białorusi, by przestały ułatwiać rosyjską wojnę napastniczą, co czynią poprzez umożliwianie rosyjskim siłom zbrojnym wykorzystywania terytorium białoruskiego oraz udzielanie wsparcia rosyjskiemu wojsku. Białoruski reżim musi w pełni przestrzegać swoich zobowiązań wynikających z prawa międzynarodowego. Unia Europejska nadal jest gotowa szybko wprowadzić dalsze sankcje wobec Białorusi.
14. Rada Europejska zdecydowanie potępia także wojskowe wsparcie dla rosyjskiej wojny napastniczej, którego udzielają władze Iranu; wsparcie to musi się skończyć. W tym względzie Rada Europejska wyraża zadowolenie z unijnych sankcji przyjętych w dniu 20 października 2022 r.

Bezpieczeństwo żywnościowe

15. Ponieważ Rosja używa żywności jako broni w swojej wojnie przeciwko Ukrainie, ponosi wyłączną odpowiedzialność za światowy kryzys bezpieczeństwa żywnościowego, który spowodowała. Wojna napastnicza Rosji wywołała zakłócenia w produkcji rolnej, łańcuchach dostaw i handlu, co podbiło światowe ceny żywności i nawozów do bezprecedensowych poziomów. Korytarze solidarnościowe między UE a Ukrainą umożliwiły eksport znacznych ilości ukraińskich plonów, produktów rolnych i nawozów do krajów najbardziej potrzebujących. Unia Europejska będzie dalej zwiększać efektywność wszystkich tych korytarzy. Rada Europejska popiera apel sekretarza generalnego ONZ o przedłużenie czarnomorskiej inicjatywy zbożowej ONZ poza obecnie wyznaczony okres, kończący się w listopadzie. Unijne sankcje wobec Rosji nie zakazują eksportu produktów rolnych ani spożywczych między państwami trzecimi a Rosją.

II. INFRASTRUKTURA KRYTYCZNA

16. Rada Europejska stanowczo potępia akty sabotażu wymierzone w infrastrukturę krytyczną, jak np. te, których celem były gazociągi Nord Stream. Każde zamierzone zakłócanie funkcjonowania infrastruktury krytycznej lub inne działania hybrydowe spotkają się ze wspólną i zdecydowaną reakcją Unii Europejskiej. Rada Europejska wzywa państwa członkowskie, by podjęły pilne i skuteczne środki oraz by współpracowały ze sobą, z Komisją i innymi odpowiednimi podmiotami w celu zwiększenia odporności infrastruktury krytycznej. Należy poczynić szybkie postępy w pracach nad wnioskiem dotyczącym zalecenia Rady w sprawie skoordynowanego podejścia Unii do wzmocnienia odporności infrastruktury krytycznej, łącznie z wczesnym wdrożeniem zmienionej dyrektywy w sprawie bezpieczeństwa sieci i systemów informatycznych (dyrektywa NIS 2) oraz dyrektywy o odporności podmiotów krytycznych.

III. ENERGIA I GOSPODARKA

17. W obliczu używania przez Rosję dostępu do energii jako broni Unia Europejska pozostanie zjednoczona, by chronić swoich obywateli i przedsiębiorstwa, oraz będzie pilnie podejmować niezbędne działania.
18. Rada Europejska uzgodniła, że w świetle bieżącego kryzysu należy przyspieszyć i zintensyfikować wysiłki pozwalające zmniejszyć popyt, zapewnić bezpieczeństwo dostaw, uniknąć racjonowania oraz obniżyć ceny energii dla gospodarstw domowych i przedsiębiorstw w całej Unii; należy też zachować integralność jednolitego rynku.

Rada Europejska wzywa Radę i Komisję, by pilnie przedłożyły konkretne decyzje co do poniższych dodatkowych działań, a także co do wniosków Komisji, po dokonaniu oceny ich skutków zwłaszcza dla istniejących umów – w tym w kwestii niewpływania na umowy długoterminowe – i z uwzględnieniem różnych koszyków energetycznych i uwarunkowań krajowych:

- a) dobrowolne wspólne zakupy gazu, z wyjątkiem wiążącej agregacji zapotrzebowania na ilość odpowiadającą 15% potrzeb w zakresie napełnienia magazynów (odpowiednio do potrzeb państwowych), oraz przyspieszenie negocjacji z wiarygodnymi partnerami w celu poszukiwania wzajemnie korzystnych partnerstw, czerpiąc ze zbiorowego potencjału rynkowego Unii i w pełni wykorzystując unijną platformę zakupu energii, która jest otwarta również dla Bałkanów Zachodnich i trzech stowarzyszonych partnerów wschodnich;
- b) najpóźniej na początku 2023 r. nowa dodatkowa wartość odniesienia, która lepiej odzwierciedli warunki na rynku gazu;

- c) tymczasowe dynamiczne widełki cenowe dla transakcji dotyczących gazu ziemnego pozwalające natychmiast ograniczyć epizody występowania nadmiernych cen gazu, przy uwzględnieniu zabezpieczeń przedstawionych w art. 23 ust. 2 projektu rozporządzenia Rady przedłożonego w dniu 18 października 2022 r.;
- d) tymczasowe ramy UE mające ograniczyć ceny gazu przy wytwarzaniu energii elektrycznej – w tym analiza kosztów i korzyści – bez zmiany rankingu cenowego, równocześnie zapobiegające zwiększeniu zużycia gazu, uwzględniające skutki finansowe i dystrybucyjne oraz skutki dla przepływów poza granice UE;
- e) udoskonalenia w funkcjonowaniu rynków energii w celu zwiększenia przejrzystości rynkowej, złagodzenia zaburzeń płynności i wyeliminowania czynników zwiększających wahania cen gazu przy zapewnieniu zachowania stabilności finansowej;
- f) przyspieszenie działań na rzecz uproszczenia procedur udzielania pozwoleń, po to aby zwiększyć tempo wprowadzania odnawialnych źródeł energii i sieci, w tym przy użyciu środków nadzwyczajnych na podstawie art. 122 TFUE;
- g) środki solidarności energetycznej na wypadek zakłóceń w dostawach gazu na szczeblach krajowym, regionalnym lub unijnym, w razie braku dwustronnych umów o solidarności;
- h) zwiększone wysiłki mające na celu oszczędzanie energii;

- i) uruchomienie odpowiednich narzędzi na szczeblach krajowym i unijnym. Jednocześnie najpilniejszym priorytetem jest ochrona gospodarstw domowych i przedsiębiorstw, zwłaszcza tych znajdujących się w najtrudniejszej sytuacji w naszych społeczeństwach. Podstawowe znaczenie ma również zachowanie globalnej konkurencyjności Unii. Należy uruchomić wszelkie odpowiednie narzędzia na szczeblach krajowym i unijnym, po to aby zwiększyć odporność naszych gospodarek, przy zachowaniu globalnej konkurencyjności Europy i utrzymaniu równych warunków działania i integralności jednolitego rynku. Rada Europejska jest zdecydowana ściśle koordynować działania polityczne. Podkreśla znaczenie ścisłej koordynacji oraz wspólnych rozwiązań na szczeblu europejskim, w stosownych przypadkach, i jest zdecydowana osiągnąć nasze cele polityczne w duchu jedności. Rada będzie nadal uważnie monitorować rozwój sytuacji gospodarczej i jest zdecydowana jeszcze bardziej wzmocnić naszą koordynację, tak aby zapewnić stanowczą i elastyczną reakcję polityczną.
19. Rada Europejska ponownie podkreśla potrzebę zwiększenia inwestycji w efektywność energetyczną, infrastrukturę energetyczną dostosowaną do przyszłych wyzwań, w tym w połączenia międzysystemowe, magazyny oraz innowacyjne technologie energii odnawialnej.
20. Rada Europejska zwraca się do Komisji, aby zintensyfikowała prace nad strukturalną reformą rynku energii elektrycznej, w tym oceną skutków, oraz wzywa do dalszych postępów w kierunku pełnej unii energetycznej służącej dwójkiemu celowi: suwerenności energetycznej i neutralności klimatycznej Europy.
21. Rada Europejska nadal zajmuje się tą kwestią.

IV. STOSUNKI ZEWNĘTRZNE

22. Rada Europejska przeprowadziła strategiczną dyskusję na temat stosunków Unii Europejskiej z Chinami.
23. Omówiła też przygotowania do nadchodzącego jubileuszowego szczytu UE–ASEAN, który ma się odbyć w dniu 14 grudnia 2022 r. Szczyt ten będzie stanowić okazję, aby dalej pogłębić strategiczne partnerstwo Unii Europejskiej z ASEAN oraz podkreślić nasze wspólne przywiązanie do prawa międzynarodowego i do uzgodnionych na szczecelu międzynarodowym norm i standardów, a także aby zaakcentować znaczenie wspólnych interesów łączących nasze oba regiony w ramach długotrwałego partnerstwa.
24. Rada Europejska podsumowała przygotowania do konferencji ONZ w sprawie zmiany klimatu, która w 2022 r. odbędzie się w Szarm el-Szejk (COP27), i do 15. posiedzenia Konferencji Stron Konwencji o różnorodności biologicznej (część druga), które odbędzie się w Montrealu. W świetle coraz intensywniejszych i częstszych ekstremalnych zdarzeń pogodowych, w tym fal upałów, pożarów roślinności i powodzi, i w związku z bezprecedensową utratą różnorodności biologicznej na całym świecie Rada Europejska podkreśliła nadzwyczaj pilną potrzebę wzmocnienia globalnej reakcji na kryzys klimatyczny i kryzys różnorodności biologicznej. Mając na uwadze utrzymanie celu 1,5 °C w zasięgu możliwości, Rada Europejska wzywa wszystkie strony konferencji, w szczególności największe gospodarki, aby odpowiednio wcześniej przed COP27 ponownie przeanalizowały i zwiększyły ich ustalone na poziomie krajowym wkłady. Rada Europejska apeluje również o przyjęcie ambitnych, kompleksowych i przełomowych globalnych ram różnorodności biologicznej na okres po 2020 r., tak aby powstrzymać i odwrócić proces utraty różnorodności biologicznej.
25. Rada Europejska potępia nieuzasadnione i niedopuszczalne użycie przez władze Iranu siły wobec pokojowych demonstrantów, zwłaszcza kobiet, i z zadowoleniem odnotowuje unijne środki ograniczające, przyjęte w dniu 17 października 2022 r., dotyczące sprawców tych poważnych naruszeń praw człowieka. Wzywa Iran do natychmiastowego zaprzestania brutalnych działań wobec pokojowych demonstrantów i do uwolnienia zatrzymanych, z pełnym poszanowaniem ich praw obywatelskich i politycznych.